

#UVODI SE IZVANREDNO STANJE#

Ukrajinski predsjednik Petro Porošenko u ponedjeljak je, nakon incidenta s Rusijom kod Krima, potpisao uredbu o uvođenju izvanrednog stanja u narednih 60 dana, no da bi uredba stupila snagu treba je potvrditi parlament.

Porošenko je odluku o izvanrednom stanju donio dan nakon što je Rusija pucala i zaplijenila tri ukrajinska vojna broda i njihove posade u vodama oko spornog poluotoka Krima, izazvavši veliki porast napetosti između dvije strane čiji su odnosi ionako ozbiljno narušeni nakon ruske aneksije Krima 2014. neskrivene potpore Moskve proruskim separatistima na istoku Ukrajine, prenose agencije.

Ukrajina je u ponedjeljak stavila vojsku u stanje pripravnosti kao odgovor na akciju Rusije koja je zaplijenila i pucala na tri ukrajinska vojna broda i njihove posade u vodama oko spornog poluotoka Krima, prenose agencije.

Ruski pogranični brodovi zaplijenili su u nedjelju dva manja broda ukrajinske mornarice i tegljač pošto su otvorili vatru i ranili nekoliko ukrajinskih mornara, što je najozbiljniji sukob između Moskve i Kijeva zadnjih godina.

Moskva je prije toga zapriječila prolaz kroz Kerčka vrata pored anektiranog Krima kako bi spriječila da brodovi iz Crnog uđu u Azovsko more te kazala da je mala flotila ignorirala upozorenja da se zaustavi i izvodila opasne manevre.

Ukrajinsko vojno osoblje "brutalno je zatočeno, suprotno međunarodnom pravu", rekao je ukrajinski predsjednik Petro Porošenko na sastanku vijeća za nacionalnu sigurnost.

Ruske vlasti moraju ih "odmah predati ukrajinskoj strani zajedno s brodovima i osigurati smirivanje situacije", dodao je predsjednik.

Vijeće je naredilo vojsci da svoje snage stavi u stanje pripravnosti, a situaciju će na hitnoj sjednici razmotriti ukrajinski parlament.

No, ruski ministar vanjskih poslova Sergej Lavrov za incident optužuje Ukrajinu kako bi se opravdale nove sankcije protiv Moskve.

Moskva će "oštro odgovoriti na bilo kakav pokušaj podrivanja njezina suvereniteta i sigurnosti", stoji u ministrovu priopćenju.

Glasnogovornik Kremlja Dmitrij Peskov ustvrdio je da je zaplijena brodova u skladu s domaćim i međunarodnim pravom.

On je na konferenciji za novinare rekao da su brodovi ukrajinske mornarice nezakonito ušli u ruske teritorijalne vode i nisu odgovarali na pozive ruskih graničara.

Upitan može li incident utjecati na susret Vladimira Putina i Donalda Trumpa na marginama summita G20 u Argentini, Peskov je odgovorio da se taj sastanak još uvijek planira.

Da Rusija mora osloboditi ukrajinske mornare i vratiti brodove smatra i EU.

Glasnogovornica Europske komisije istaknula je da Unija ne priznaje rusko pripojenje Krima i da Rusija mora hitno deblokirati Kerčka vrata.

"Ovu stvar uzimamo jako ozbiljno", rekla je glasnogovornica.

Poteze Moskve osudio je i predsjednik Europskog vijeća Donald Tusk.

"Ruske vlasti moraju osloboditi ukrajinske mornare, vratiti brodove i suzdržati se od daljnjih provokacija", rekao je Tusk nakon telefonskog razgovora s Porošenkom.

"Europa će ostati jedinstvena u potpori Ukrajini", naglasio je.

Rusija je pripojila Krim 2014. i tada je izgradila dugačak most koji povezuje taj poluotok s južnom Rusijom i premošćuje Kerčka vrata - uski vođeni prolaz koji vodi od Crnog mora do Azovskoga mora, gdje se nalaze dvije ukrajinske važne luke.

Međusobni sporazum daje i Rusiji i Ukrajini pravo korištenja Azovskog mora, koje leži između njih i povezano je uskim Kerčkim vratima s Crnim morem.

S obzirom na odnose koji su osjetljivi nakon ruskog pripojenja Krima 2014. i rusku potporu proruskoj pobuni u istočnoj Ukrajini, postoji rizik da bi incident mogao dvije zemlje gurnuti prema širem sukobu i vjerojatno će obnoviti pozive Zapada na još sankcija Rusiji.

SAD i NATO upozoravaju Rusiju zbog Ukrajine

Sjedinjene Države i NATO upozorile su u ponedjeljak Rusiju nakon što je otvorila vatru i zaplijenila ukrajinske brodove i posadu u Kerčkim vratima, pozivajući da se oni hitno oslobode i naglasivši da za ruske akcije nema opravdanja, javile su agencije.

Američka veleposlanica pri UN-u Nikki Haley upozorila je Rusiju da je njezina zapljena tri ukrajinska broda kršenje suvereniteta ukrajinskog teritorija i "arogantan čin koji međunarodna zajednica mora osuditi".

"Kao što je više puta rekao predsjednik moje zemlje, SAD se zalažu za normalne odnose s Rusijom. Ali ilegalne akcije poput ovih čine to nemogućim", naglasila je američka diplomatkinja, pozivajući Rusiju da oslobodi brodove i posadu.

NATO je također pozvao Rusiju da oslobodi brodove i posadu, naglašavajući da nema opravdanja za akcije koje je izvela Moskva.

"Ono što smo vidjeli jučer je vrlo ozbiljno", rekao je glavni tajnik NATO-a Jens Stoltenberg. "Svi saveznici izrazili su punu potporu ukrajinskom teritorijalnom integritetu i suverenitetu", dodao je.

"Nema opravdanja za korištenje vojne sile protiv ukrajinskih brodova i posade stoga pozivamo Rusiju da odmah oslobodi ukrajinske pomorce i brodove koje je jučer zaplijenila", naglasio je

Stoltenberg.

Ukrajinski predsjednik Petro Porošenko rekao je da će izvanredno stanje u zemlji o kojem je donio odluku stupiti na snagu u srijedu, ali je naglasio da njegova uredba ne uključuje restrikcije građanskih prava niti odgodu izbora zakazanih za sljedeću godinu.

U televizijskom obraćanju, ponudio je parlamentu da se izvanredno stanje uvede na trideset dana umjesto na 60 koliko je ranije najavilo njegovo vijeće za sigurnost.

"Ispunio sam svoju ustavnu dužnost i prije nekoliko sati uredbom sam uveo izvanredno stanje u Ukrajini od 9 sati ujutro 28. studenoga", kazao je.

Porošenko je ranije u ponedjeljak potpisao uredbu o uvođenju izvanrednog stanja, ali da bi stupila na snagu treba je potvrditi parlament.

Porošenko je odluku o izvanrednom stanju donio dan nakon što je Rusija pucala i zaplijenila tri ukrajinska vojna broda i njihove posade u vodama oko spornog poluotoka Krima, izazvavši veliki porast napetosti između dvije strane čiji su odnosi ionako ozbiljno narušeni nakon ruske aneksije Krima 2014. i neskrivene potpore Moskve proruskim separatistima na istoku Ukrajine, prenose agencije.

Ukrajina je u ponedjeljak kao odgovor na akciju Rusije stavila vojsku u stanje pripravnosti.

I Moskva i Kijev zatražili su nakon incidenta hitnu sjednicu Vijeća sigurnosti.

Europske države stale uz Ukrajinu u UN-u

Velika Britanija, Francuska i Njemačka bile su među europskim državama koje su u ponedjeljak objavile priopćenje podrške Ukrajini, nakon sukoba s Rusijom na moru pored spornog poluotoka Krima.

Trenutni i nadolazeći europski članovi Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda - uključujući Poljsku, Nizozemsku, Švedsku, Belgiju i Italiju - objavili su priopćenje nakon izvanrednog sastanka VS-a.

Ta je skupina pozvala na suzdržanost i smirivanje sukoba te ponovila njihovo priznanje ukrajinskog teritorijalnog integriteta i međunarodno prihvaćenih granica.

Zamjenik britanskog izaslanika u UN-u Jonathan Allen je tijekom sastanka rekao kako se Rusija nada da će ostatak svijeta prihvatiti njezinu okupaciju ukrajinskog teritorija.

"Rusiji se ne smije dopustiti prekrajanje povijesti promjenom situacije na terenu", poručio je Allen.

Rusija u UN-u nije uspjela u svom naumu da sukobe s Ukrajinom klasificira kao kršenje svog suvereniteta, tj. da se rasprava održi na temu "kršenje granica Ruske Federacije".

Protiv toga su glasale, među ostalima, Sjedinjene Države, Britanija i Francuska.

Ukrajinska vojska u pripravnosti, Moskva za incident optužuje Kijev

Kategorija: SVIJETAžurirano: Ponedjeljak, 26 Studeni 2018 21:16

Objavljeno: Ponedjeljak, 26 Studeni 2018 14:47

Izvanrednu sjednicu Vijeća zatražili su i Moskva i Kijev nakon što su ruski pogranični brodovi u nedjelju zaplijenili dva manja broda ukrajinske mornarice i tegljač. Prije toga su na njih otvorili vatru i ranili nekoliko ukrajinskih članova posade, što je najozbiljniji sukob između Moskve i Kijeva zadnjih godina.

Moskva je ranije zapriječila prolaz brodovima kroz Kerčka vrata, pored anektiranog Krima, kako bi spriječila da ukrajinska plovila iz Crnog uđu u Azovsko more te kazala da je mala flotila ignorirala upozorenja da se zaustavi i izvodila opasne manevre.

Ukrajinsko vojno osoblje "brutalno je zatočeno, suprotno međunarodnom pravu", rekao je ukrajinski predsjednik Petro Porošenko na sastanku vijeća za nacionalnu sigurnost.

Ruske vlasti moraju ih "odmah predati ukrajinskoj strani zajedno s brodovima i osigurati smirivanje situacije", dodao je predsjednik.

Vijeće je naredilo vojsci da svoje snage stavi u stanje pripravnosti, a situaciju će na hitnoj sjednici razmotriti ukrajinski parlament.

Bilateralni sporazum objema zemljama daje pravo na korištenje mora među njima, koje je s Crnim morem povezano uskim morskim prolazom, Kerčkim vratima.

(Hina)

